



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 187/2022
29.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Дубравке Дамјановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Димитрија Илића, поднетом против решења судије за извршење кривичних санкција Вишег суда у Београду Сик.бр. 670/2021 од 04.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 29.03.2022. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Димитрија Илића, поднет против решења судије за извршење кривичних санкција Вишег суда у Београду Сик.бр. 670/2021 од 04.11.2021. године.

Образложење

Решењем судије за извршење кривичних санкција Вишег суда у Београду Сик.бр. 670/2021 од 04.11.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца (суд га означава као пуномоћника) осуђеног АА, адвоката Димитрија Илића изјваљена против решења Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектора за аналитику, телекомуникације и информационе технологије, Одељења за аналитику Београд број .. од 03.09.2021. године, као неоснована.

Против наведеног правноснажног решења о законској рехабилитацији, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Димитрије Илић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијано решење укине и предмет вратити на поновно одлучивање Вишем суду у Београду или исто преиначи и утврди да су наступили законом предвиђени услови за законску рехабилитацију осуде АА изречене пресудом Другог основног суда у Београду К.бр. 664/17 од 04.04.2018. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1.

Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним решењем против којег је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним решењем учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер Кривични законик прописује у члану 97. став 2. да, рехабилитација настаје на основу самог закона – законска рехабилитација, да орган којем је поверено вођење казнене евиденције у поступку одлучивања о законској рехабилитацији доноси одлуку која је деклараторна, што значи да је законска рехабилитација наступила по сили закона и то у моменту испуњења услова за рехабилитацију и да се решењем органа коме је поверено вођење казнене евиденције само потврђује наступање законске рехабилитације. Даље се наводи да околност да се против неког лица води кривични поступак не може бити разлог за доношење решења којим се одбија захтев за законску рехабилитацију, јер одредбе материјалног закона – Кривичног законика не предвиђају такву могућност. Шта више Кривични законик предвиђа управо супротно - законска рехабилитација наступа по сили закона. Одредбе процесног закона – Законика о кривичном поступку предвиђају да орган коме је поверено вођење казнене евиденције врши претходна испитивања, а што сходно одредби члана 570. став 1. тачка 2) ЗКП подразумева и испитивање „да ли је против осуђеног у току кривични поступак за ново кривично дело учињено пре истека рока предвиђеног за законску рехабилитацију“. По ставу одбране, услови за наступање законске рехабилитације предвиђени су само Кривичним закоником, а претходна испитивања не садрже нити једну норму која предвиђа препреку или допунски услов за наступање законске рехабилитације, а поготово не чињеницу да је кривични поступак у току. Образлажући повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП бранилац наводи и да побијано решење садржи неправилно тумачење одредаба које се тичу рехабилитације (члан 97. – 101. Кривичног законика) и неправилан став изнет у побијаном решењу којим је доведена у везу законска и судска рехабилитација, јер је на тај начин суспендована одредба члана 98. став 1. КЗ у делу који гласи „законска рехабилитација се даје само лицима која пре осуде на коју се односи рехабилитација нису била осуђивана...“. У вези са изнетим бранилац указује на пресуду Врховног касационог суда Кзз 909/21 од 30.09.2021. године и наводи да је сличност између поступка у напред означеном предмету и овог поступка у чињеници да у оба случаја законску рехабилитацију тражи лице које има више осуда, те да околност (више осуда) не представља препреку законској рехабилитацији, уколико осуђено лице пре осуде на коју се односи рехабилитација није било осуђивано (окривљени АА је осуђен за кривично дело извршено пре осуде чија се законска рехабилитација тражи, јер је пресудом Првог основног суда у Београду К 763/18 од 19.06.2018. године осуђен за кривично дело које је извршио пре осуде по пресуди Другог основног суда у Београду К 664/17 од 04.04.2018. године – чије се брисање тражи).

Овакви наводи браниоца изнети у захтеву за заштиту законитости оцењени су као неосновани из следећих разлога:

Одредбом члана 98. став 1. Кривичног законика прописано је да се законска рехабилитација даје само лицима која пре осуде на коју се односи рехабилитација нису била осуђивана или која су се по закону сматрала неосуђиваним лицима. Ставом 2. тачка 3. истог члана, прописано је да законска рехабилитација настаје ако лице којем је изречена условна осуда у време проверавања и у року од годину дана по истеку рока проверавања не учини ново кривично дело.

Међутим, поред испуњења услова из члана 98. став 1. КЗ прописаних одредбама материјалног закона, одредбама Законика о кривичном поступку којима је уређен поступак за рехабилитацију, одредбом члана 570. ЗКП прописани су и процесни услови у поступању надлежног органа и одређено је да ће пре одлучивања о испуњености законских услова за настанак законске рехабилитације, надлежни орган из члана 569. овог Законика обавити потребна проверавања, а нарочито испитати: 1) да ли је извршена споредна казна или још трају мере безбедности; 2) да ли је против осуђеног у току кривични поступак за ново кривично дело учињено пре истека рока предвиђеног за законску рехабилитацију.

Стога, надлежни орган који доноси решење мора да утврди не само да ли лице у питању у одређеном периоду није било осуђено већ и да у том периоду није учинило кривично дело по коме би поступак био у току, јер члан 98. и члан 99. КЗ не везују рехабилитацију (брисање осуде), за одсуство нове осуде. Дакле, доношење решења о рехабилитацији се одлаже ако је кривични поступак у току, све до окончања новог поступка.

Како је суд на основу дописа Другог основног суда у Београду Ку 8975/2021 од 20.05.2021. године утврдио да је против окривљеног АА пред Вишим судом у Београду покренут нови кривични поступак због кривичног дела тешко убиство из члана 114. КЗ и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. КЗ у предмету Кт-56/2020, правилно је применом одредбе члана 570. ЗКП нашао да у конкретној процесној ситуацији нису испуњени услови за утврђивање наступања законске рехабилитације. Поред тога, доношењем побијаног решења у коме се утврђује да је против окривљеног у току кривични поступак, не прејудицира се у погледу осуде у поступку који је у току, па се тиме ни не чини повреда презумпције невиности окривљеног.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови за утврђивање наступања законске рехабилитације, обзиром да није испуњена прва процесна претпоставка, јер је против осуђеног у току кривични поступак за ново кривично дело учињено пре истека рока предвиђеног за законску рехабилитацију, због чега није ни било услова да се даље разматрају материјалне претпоставке прописане Кривичним закоником за законску рехабилитацију окривљеног АА, те да нижестепеним решењем суд није учинио повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Врховни касациони суд је имао у виду и пресуду Кзз 909/21 од 30.09.2021. године на коју се бранилац позива у поднетом захтеву за заштиту законитости, али налази да у конкретном случају није у питању исто чињенично и правно стање,

имајући у виду да у овом поступку, за разлику од поступка у предмету Кзз 909/21, нису били испуњени процесни услови за одлучивање о испуњености законских услова за настанак законске рехабилитације (члан 570. ЗКП), а како је то напред образложено.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је, на основу члана 492. став 1. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**